

Отже, зараз ми спостерігаємо те, що в Україні митна сфера реформується, розвивається та удосконалюється, але для того, аби всі ці та мабутні впровадження мали успіх, нам таки варто ґрунтовно вивчати практику європейських країн у цій сфері, і у майбутньому обов'язково побачимо створення в Україні сучасної європейської митної служби.

Література

1. Стеценко О.М. Основні аспекти розвитку митної політики України. Агросвіт. 2012. № 20. С. 20-22.

2. Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 28 лип. 2022 р. № 2510-IX: станом на 15 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2510-20#Text> (дата звернення: 24.03.2023).

3. Дорофеєва Л.М. Зближення митного законодавства України та Євросоюзу: вимоги сьогодення. Теорія та практика адаптації законодавства України до законодавства ЄС: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 08 черв. 2018 р. Київ, 2018. С. 121-124.

УДК 35.078.18:73:410:44:477(043.2)

Ярош М.В., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Джуфер В.М., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Науковий керівник: Миронець О.М., к.ю.н.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД США, ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ТА ФРАНЦІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВА УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРИМУСУ УКРАЇНИ

Застосування заходів адміністративного примусу є однією з найбільш дієвих форм запобігання та протидії правопорушенням правоохоронними органами різних держав. Тому, очевидно, що їх діяльність у сфері застосування заходів адміністративного примусу та протидії правопорушенням повинна розвиватися та вдосконалюватися, з використанням зарубіжного досвіду демократичних країн, адаптованим до реалій сьогодення нашої держави [1, с. 41-44]. Цінність вказаного досвіду в першу чергу полягає у тому, що деякі демократичні країни вже

вирішили ті проблеми, які наразі постають перед Україною, у сфері застосування заходів адміністративного примусу. Тому, на нашу думку застосування підходів та досвіду зарубіжних країн для вирішення вказаних проблем, з обов'язковим урахуванням специфіки суспільних відносин, що виникають в Україні, дозволить не тільки швидше знайти шляхи вирішення вказаних проблем, а й уникнути невинуватеного обмеження прав і свобод осіб, відносно яких застосовуються вказані заходи.

Так, протягом останніх 10 років, в Україні продовжуються дискусії щодо запровадження у діяльності Національної поліції під час застосування останніми заходів адміністративного примусу, концепції США, яка полягає у моделі «підкорись вимогам поліцейського – потім їх оскаржуй». Іншими словами, протягом тривалого проміжку часу, в Україні пропонується встановити презумпцію правоти поліцейського у вчиненні процесуальних дій, у тому числі й застосуванні заходів адміністративного примусу. Що ж до забезпечення прав громадян від зловживань поліцейським, то йдеться про обов'язкову кримінальну відповідальність за неправомірні дії правоохоронця. Загальнодержавним федеральним законодавством США передбачено, що з метою підтримання порядку чи захисту життя працівники правоохоронних органів при необхідності розумно мають право застосовувати різноманітні заходи примусу [1, с. 41-44].

Проведений системний аналіз Глави 32 Зводу федерального законодавства США показав, що обсяг застосування таких заходів примусу достатньо широкий: від звичайної присутності офіцера поліції – до використання вогнепальної зброї (deadly force). Так, у § 632.3 визначено, що працівники правоохоронних органів мають право застосовувати силу лише тоді, коли не в змозі виконувати свої обов'язки без її застосування. Вони можуть застосувати лише мінімально необхідну силу; винятково як крайній захід мають право застосовувати вогнепальну зброю [2, с. 69-73].

Розглядаючи досвід Великобританії у сфері застосування заходів адміністративного примусу, хотілося б відмітити існування у вказаній країні Незалежної комісії з розгляду скарг на діяльність поліції (Independent Police Complaints Commission). Діяльність вказаної комісії полягає у відслідковуванні порядку застосування заходів адміністративного примусу поліцейськими, виду застосованих заходів адміністративного примусу, а також доцільності їх застосування у кожному конкретному випадку [3, с. 17-18].

Застосування заходів адміністративного примусу поліцейськими у Франції заслуговує окремої уваги. Так, у цій країні функції по охороні громадського порядку та протидії правопорушенням покладено на

Французьку національну жандармерію, яка є напівмілітаризованим формуванням. Тобто, як бачимо, у Франції, чітко встановлена та закріплена на законодавчому рівні система заходів застосування сили, яка залежить насамперед від дій правопорушника [4].

Таким чином, виявивши проблеми регулювання адміністративного примусу в Україні, та дослідивши досвід країн Європи та Америки, ми змогли виявити і конкретизувати напрями запровадження їх досвіду застосування заходів адміністративного примусу органами державної влади, які є найбільш прийнятними для України, а саме: 1) необхідність регламентування в законах і підзаконних нормативно-правових актах України, у сфері застосування заходів адміністративного примусу із встановленням чіткого порядку їх застосування, зокрема на основі аналізу судової практики (досвід США); 2) доцільність створення окремого органу державної виконавчої влади щодо надання оцінки ефективності застосування заходів адміністративного примусу, а також розгляду скарг на дії представників державної влади під час реалізації заходів адміністративного примусу (досвід Великої Британії); 3) необхідність розроблення Порядку застосування заходів адміністративного примусу уповноваженими органами (досвід Франції).

Література

1. Пелех М.І. Досвід застосування заходів адміністративного примусу працівниками поліції на прикладі США. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 19-20 чер. 2020 р.). Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2020. С. 41-44.

2. Солнцева Х.В. Організація поліцейської діяльності в Україні та США: структура. Право і безпека. 2016. № 1 (60). С. 69-73.

3. Гранчак Т.В. Презумпція правоти поліцейського в умовах України – крок до європейської практики чи поліцейської держави? Україна: події, факти, коментарі. Інформаційно-аналітичний журнал. 2016. № 18. С. 7-18.

4. Застосування спецзасобів та вогнепальної зброї. URL: https://protocol.ua/ua/zastosuvannya_spetszasobiv_ta_vognepalnoi_zbroi/ (дата звернення: 30.03.2023).